

Prima ZOOM – příroda v březnu 2021

Výběrové tipy ve vysílání Prima ZOOM – příroda ještě více zblízka!

Tematické premiérové bloky: „Zvířata“ vždy v úterý 22.00-24.00; „Příroda“ vždy ve středu od 20.00 do 22.00; ve čtvrtek od 22.00 do 24.00; v pátek od 20.00 do 22.00 a „Extra“ vždy v sobotu od 20.00 do 22.00 hod.

2. 3. 22.00 – Losí záhada

Los je králem lesa, ikonické zvíře, které ve švédské přírodě hraje důležitou roli. Na ostrově Öland, druhém největším ostrově ve Švédsku, se však děje něco podivného. Už několik let se losům nedaří vychovat svoje potomstvo. Mláďata losů se dožívají sotva jednoho týdne. Proč? Je to záhada! Celé Švédsko proto spoléhá na losího detektiva, jehož úkolem je zjistit, co se s losy z ostrova Öland děje, dřív, než bude pozdě. Detektiv sleduje několik stop a brzy identifikuje jednoho z podezřelých – klimatické změny. Jenže usvědčit pachatele vůbec není snadné. Jsou tady i další podezřelí, například nedostatek potravy. Je možné, že páchají zlo společně. Dramatické vyšetřování probíhá po celé zemi od severního polárního kruhu až na jih. Budte u toho! Losí záhada líčí nefalšovaný krimi příběh, ve kterém se z vědců stávají vyšetřovatelé. Dokonce nasedají do helikoptéry a vrhají se do akce jako slavný James Bond! To vše proto, aby přišli záhadě na kloub.

2. 3. 23.00 a 23.30 – Planeta koní (Závody; Kavalérie)

Planeta koní je desetidílný seriál, který vám prozradí vše, co jste chtěli o tomto majestátním zvířeti vědět. Věda zabývající se koňmi je hipologie. Kůň domácí (equus caballus) je domestikované zvíře patřící mezi lichokopytníky. V minulosti byli koně využíváni především pro zemědělské práce, k přepravě zboží a osob, od 20. století slouží hlavně k rekreační jízdě a sportu. Samice koně se nazývá klisna nebo kobyla. Ačkoli na jihozápadě Čech bývá i samec označován jako kobyla. Plemenný samec je hřebec, vykastrovaný pak valach. Jezdečtí koně váží od 300 do 700 kg v závislosti na plemenu. Tažní koně váží od 700 kilogramů do tuny. Největší kůň v historii byl pravděpodobně shirský kůň jménem Sampson. Byl 220 cm vysoký a jeho vrcholná váha byla odhadnuta na 1500 kg. Nejmenší kůň na světě je Thumbelina, plně dospělý miniaturní kůň. Je 43 cm vysoká a váží 26 kg.

3. 3. 20.00 – Divoké Švýcarsko (Skrytá krása pohoří Jura)

Švýcarsko je srdcem Evropy. Je to překvapivě velká malá země: nevelká rozlohou, ale bohatá na přírodní krásy. A stejně jako mnoho místních jazyků a kultur je zvláštní a jedinečná také různorodá krajina. Ve Švýcarskou najdeme mocné Alpy, husté lesy a vzkvétající zelená údolí, tajuplná rašeliniště nebo řvoucí vodopády. Středozemní jezera a rozeklané skály stojí blízko u sebe a oddělují je pouze mizivé vzdálenosti. Švýcarsko má mnoho divokých tváří, některé jsou známé, a jiné nám zůstávají utajené. Je to země, která je neuvěřitelně bohatá na rozmanitost, divokou přírodu i úžasné scenérie. To vše přesvědčivě přibližuje každá epizoda mini série Divoké Švýcarsko.

3. 3. 21.00 – Magický Island

Přírodovědný film *Magický Island* zachycuje, jak si nejpozoruhodnější místní zvířata dokážou poradit s překážkami. Díky tomuto dokumentu odhalíte, jak vypadají životy zvířat v islandských extrémních z úplně nové, mnohem intimnější perspektivy, a budete sledovat jejich celoroční zápolení s živly. Kromě toho získáte jedinečný přístup na mnoho míst z místní bizarní krajiny a uvidíte, jak postupně mění barvy – stejně, jako se mění roční období. Jak se zvířatům daří přežít v takovém nehostinném terénu? Co je zapotřebí k životu mezi ledovci, pouštěmi a sopkami? A jak se vypořádat s vodou, která je takřka zmrzlá, a zároveň vařící?

4. 3. 23.00 – 24 hodin v divočině (Africká savana)

Podívejte se na to, jak probíhá 24 hodin v divočině. Uvidíte jeden den ze života nejzajímavějších zvířat. V africké savaně svádí býložravci a masožravci tuhé boje o přežití. Na jednom z nejsušších míst na Zemi v čilské Atacamě zase žijí podivní hlodavci a velké kočky. 24 hodin v divočině je dokumentární seriál, který zachycuje kompletní cyklus světla a tmy na různých místech světa i to, jak se během tohoto období chovají různé zvířecí druhy.

6. 3. 20.00 – Srdcaři na severu (Velká vírníková výprava)

Nový expediční projekt *Srdcaři na severu* volně navazuje na úspěšný seriál *Srdcaři v Africe*. Čeká vás cesta za srdcařskými příběhy ve všech ročních obdobích, na souši, na vodě, pod vodou, pod zemí, ve vzduchu, autem, na kole, po svých, na lyžích, na voru a lodi, v balonu či vírníku. Znáte Robura dobyvatele? Románového vynálezce letadla? V červnu 2019 podnikli srdcaři na Islandu první českou expedici s vírníky (úžasnými létajícími stroji, které se díky patentu Pavla Březiny po přistání mohou pohybovat po silnici jako auta). Letka tří strojů obletěla celý ostrov kolem dokola, máme natočeny dech beroucí letecké záběry. I Verne by zíral. A dále tu máme extrémní přelety horkovzdušným balonem. Po zkušenostech se zimním přeletem Alp a Vysokých Tater přišel čas na pokus o přelet severního polárního kruhu. Tenhle kousek s balonovým pilotem Michalem Kubátem už mají za sebou, bylo to napínavé, ale podařilo se. To byla jízda, teda pardon, let!

Srdcař a kameraman Honza Tutoky je vášnivý motorkář, motonomád a potápěč. Jak se dneska říká, patří do věkové kategorie 50+, kdy se prý pánové už stávají rozumnějšími a začínají vyhledávat méně adrenalinové koníčky. Honza je ale živoucím důkazem, že stačí, abyste se jednou proletěli vírníkem, nechali vášni volný průchod a pak je to k uskutečnění vírníkové výpravy na Island už jen krůček. Tým pěti pilotů. Nejzkušenějším byl velký propagátor vírníků Pavel Březina, který dokonce vymyslel úpravu vírníků, aby se mohli pohybovat i na silnici stejně jako auta. Dech beroucí záběry z vírníků překvapí svou pestrostí...

9. 3. 22.00 – Bláznivé zvířecí kostýmy

Zvířata nás dokážou zaskočit nejbláznivější podobou. Některá dokonce vypadají, jako by se vystrojila na karneval. Ale bláznivé barvy a modely matky přírody jsou pro zvířata životně důležité. Někdy jim mají pomoci splýnout s prostředím, jindy naopak slouží k tomu, aby zvířata vyčnívala nad všemi a vším. Ale ať už je to opice s make-upem nebo mlok s toxickými pruhy, díky bláznivým zvířecím kostýmům se jejich majitelé mají dobře. „Převleky“ pomáhají během rituálu páření, odrazují nebezpečné soky nebo zachraňují holý život před hladovým dravcem. Zatímco některé podoby a barvy zvířat se vysvětlují snadno, jiné nám stále zůstávají záhadou. Ale i když se nad nimi občas pozastavíme, neměli bychom se jim příliš divit. Na celém světě přece neexistuje žádný jiný živočišný druh, který se tak rád obléká do nejrůznějších pestrobarevných kostýmů jako člověk.

10. 3. 21.00 a 21.30 – Zvířecí smysly (Čich; Hmat)

Somatosenzorický systém je potřeba k tomu, abychom pocítili a uvědomili si fyzickou bolest ze zranění, změny teploty nebo texturu nějaké hmoty. Některá zvířata jsou zvláště citlivá a dokážou rozpoznat i nejmenší vibrace. Díky tomu získávají mnoho důležitých informací o svém okolí. Brouk z čeledi zákeřnicovitých, tarantule, kapustňák, aligátor nebo slon jsou vybaveni něčím, co nám může připomínat superschopnosti. Seznamte se s nimi a zjistěte, jak používají své Zvířecí smysly.

12. 3. 20.00 – Dokonalý úlovek (Paokoun mramorovaný)

Když jde o rybaření, Andrew „ET“ Ettingshausen patří k nejzapálenějším. Zvláště rád chytá druhy, mezi kterými se vyskytují opravdu pořádné kusy. Vlastně je má rád tak moc, že je vždycky zase pustí. Díky mini sérii Dokonalý úlovek vyrazil na výpravu po celém světě, aby našel skutečné rybí obry. A že přitom něco zažil! Nenechte si ujít velkolepou podívanou s atmosférou láskyplné vášně k rybaření a vzrušení z úlovku.

13. 3. 20.00 – Srdcaři na severu (Balonem přes polární kruh)

Zimní expediční přelety patří k největším dobrodružstvím v oblasti balonového létání. Srdcaři s pilotem Michalem Kubátem už absolvovali zimní přelety v Alpách, přeletěli Sněžku, Vysoké i Nízké Tatry. Ale pokus o první český přelet severního polárního kruhu horkovzdušným balonem OK 3008 – Kašpárek ve Finsku byl tím nejextrémnějším počinem, který srdcaři v koši mohli zažít. V mrazivém Finsku na ně čekala řada nástrah, a to především nepředvídatelné počasí. Ale jak se říká, štěstí přeje nejenom odvážným, ale hlavně připraveným.

16. 3. 22.00 – Divoký Singapur (Skrytá divočina)

Singapur je jedno z nejrychleji rostoucích měst světa. Na 665 km², kde se dříve rozprostírala tropická džungle, dnes stojí rušné betonové království tlačenic a klimatizace. Ale i mezi shonem přelidněné metropole se uchytil kousek divočiny. Přímou mezi mrakodrapy a chodníky se usadili luskouni, krokodýli, opice, vydry, hadi nebo zoborožci. Seriál Divoký Singapur odhaluje, jak se příroda přizpůsobila světlu velkoměsta tak jako nikde jinde na světě.

19. 3. 21.00 – Amur: Asijská Amazonka (Dálný východ)

Řeka Amur patří mezi deset největších toků na světě, ale my na Západě ji prakticky neznáme. Je dlouhá dva tisíce kilometrů a tvoří přirozenou hranici mezi Ruskem a Čínou. Zároveň je takovým ztraceným světem, cizincům dlouho nepřístupným, který byl odjakživa domovem milionů divokých zvířat. Řeka pramení v Mongolsku a nějakých pět tisíc kilometrů odtud se nakonec vlévá do Tichého oceánu. Mezitím protéká pestrým ekosystémem, jenž se postupně mění. Stepi střídají horská tundra, panenské lesy, rozsáhlé nivy a mokřady, subtropické pralesy a konečně neposkvřené pobřeží severního Pacifiku. Její západní polovina zůstává pod nadvládou drsného a extrémního kontinentálního klimatu. Ta východní náleží říši monzunů. Třídílná mini série Asijská Amazonka prozkoumává nezkaženou přírodu na říčních březích. Zároveň vypráví úžasné příběhy o divokých zvířatech i tradičně žijících domorodcích, kteří se snaží přežít v jedinečném, a pro západní svět prakticky neznámém prostředí. Je to vizuálně poutavá a velice dramatická pouť za poznáním po řece Amur a dechberoucí expedice do ztraceného, exotického světa.

20. 3. 20.00 – Srdcaři na severu (Mobilis in mobili)

Potápěčská legenda, vynálezce a konstruktér ponorek Pavel Gross, je průkopníkem přístrojového potápění u nás. Nabídku Srdcařů na společnou výpravu přijal bez váhání. Ve svých 80 letech se tak poprvé ponořil do chladných vod Norského moře. Srdcaři tam pro něj připravili i překvapení, sto let starý, ale naprosto funkční skafandr z časů verneovského kapitána Nemo, jehož heslem bylo Mobilis in mobili – Pohyblivý v pohyblivém. Do MANKy Srdcaři také přibalili skládací vor, aby na severu vzdali

hold norskému mořeplavci Thoru Heyerdahlovi a slavné expedici na voru Kon-Tiki. K tomu všemu se pak zúčastnili slavného návratu vraku objevitelské lodi Maud polárníka Roalda Amundsena, která se po sto letech vrátila do Norska.

27. 3. 20.00 – Srdcaři na severu (Jak rozesmát pánaboha)

Během natáčení srdcařských dokumentů to obvykle chodí tak, že kameramani s režisérem toho při natáčení hodně najezdí a zažijí, zatímco stříhač čeká doma na natočený materiál, se kterým pak tráví týdny ve střížně. Tentokrát jsme se to rozhodli změnit! Stříhač Pavel Šístek a kameraman Ondřej Hošek mají totiž jednu společnou vášeň – cyklistiku. Ani jeden z nich ještě nebyl na Islandu, tak bylo jasné, kam společně vyrazí. Režisér Miroslav Náplava zase vyrazil s partou zkušených polárníků, Petrem horkým, Markétou Marvanovou a Adamem Záviškou, do Finska, kde přešli národní park Oulanka. Do natáčení pak nečekaně zasáhla celosvětová pandemie covid-19. Režisér Woody Allen řekl: „Chceš-li boha rozesmát, prozrad' mu svoje plány.“ Ale život běží dál a na obzoru jsou nová, neuvěřitelná dobrodružství...

31. 3. 20.00 – Divoká roční období (Jaro)

Dvoudílný přírodovědný film zachycuje roční období jara a podzimu v divoké přírodě. Jakmile se jarní vzduch zbaví zimního chladu, mnohým zvířatům končí dlouhý spánek. Torpor a hibernace jsou dva geniální způsoby, jakými se Matka příroda vyrovnává se změnou klimatu, nedostatkem jídla a úbytkem energie. Divoká prasata se prodírají posledními zbytky sněhu, ospalé lišky se pomalu a opatrně protahují a hnědí medvědi začínají jarní úklid – odstraňují napadané větve z vchodů do svých jeskynních doupat, aby uvolnili cestu mláďatům i starým. To všechno je obrovský skok zpátky do života. Ale podzimu se nedá uniknout. Je to roční období, které má největší vliv na obyvatele regionů s umírněným podnebními podmínkami. Změny, k nimž v přírodě dochází, se projevují bezpočtem různých způsobů, ať už jde o explozi barev během indiánského léta v Severní Americe nebo řevu australských d'áblů medvědobitých, kterým lákají samičky a při kterém tuhne krev v žilách.

31. 3. 21.00 – Údolí vody a ohně (Období dešťů)

Změny ročních období v údolí Luangwa jsou neobvykle razantní. Husté deště změni mělkou říčku Luangwa na bouřlivý tok. V jejím okolí začne růst vysoká tráva a její proudy se rojí velkým množstvím různých tvorů, kteří se stávají potravou pro mnoho hladových krků. Je to vodní ráj. Ale existuje jenom krátkou dobu. Na podzim nastupují neúprosná a zničující sucha. Podívejte se, jak to chodí v Údolí vody a ohně.

www.prima-zoom.cz – unikátní on-line magazín: základní info, program, aktuality, fotografie, zajímavé články a ještě něco navíc.

